

Gorzów Wlkp., dnia 29 marca 2012 r.

WOJEWODA LUBUSKI

FB-III.431.4.2012.AJaś

Pani
Krystyna Bryszewska
Wójt Gminy Dąbie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, pracownik Wydziału Finansów i Budżetu Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - w imieniu wojewody, przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Dąbie (66-615 Dąbie, ul. Szeroka 4) w dniach 07 lutego – 02 marca 2012 r., w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej², przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W badanym zakresie objętym kontrolą za 2011 rok jednostka kontrolowana została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Dąbie otrzymywał dotacje na wykonywanie zadań zleconych. Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, pismo FB.I.MJez/3010-65/2010 z dnia 21 października 2010 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego ujmowane były w budżecie gminy.

¹ Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

Plan finansowy w jednostce kontrolowanej ustalony został informacją Wójta Gminy Dąbie z dnia 02 lutego 2011 r. w sprawie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych na rok 2011³, wypełniając w ten sposób zapis wynikający z art. 249 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

Dane wykazane w sprawozdaniu Rb – 50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 roku, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Sprawdzono terminowość sporządzania i przekazania do LUW sprawozdań kwartalnych Rb-50. Sprawozdanie za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 r. zostało sporządzone i przekazane za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim dnia 02 lutego 2012 roku, zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵.

Sprawdzono terminowość sporządzania i przekazania do LUW sprawozdań kwartalnych Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Skontrolowana próba stanowi 100%. Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane terminowo. W zakresie prawidłowości sporządzenia i zgodności danych z ewidencją księgową sprawdzono sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 r. Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 zostało sporządzone i przekazane za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim dnia 02 lutego 2012 roku.

Dane w sprawozdaniu za IV kwartał 2011 roku zgodne były z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Termin sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ został określony w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Z załącznika Nr 44 rozporządzenia wynika, że sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ (za 1, 2, 3 kwartały) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują dysponentom głównym przekazującym dotacje oraz regionalnym izbom obrachunkowym (do wiadomości) w terminie, nie później niż do 10 dnia po upływie kwartału. Natomiast sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ (za 4 kwartał) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują dysponentom głównym przekazującym dotacje

³ Zgodnie z Załącznikami Nr 3 i 4 Uchwały Nr IV/16/2011 Rady Gminy Dąbie z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Dąbie na 2011 r.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103, ze zm.

oraz regionalnym izbom obrachunkowym (do wiadomości) w terminie, nie później niż do dnia 10 lutego po upływie okresu sprawozdawczego.

W 2011 roku przyznano gminie dotację w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01095 – Pozostała działalność w wysokości 161 318,43 zł, tytułem zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej. Do Urzędu Gminy w Dąbiu wpłynęło łącznie 117 wniosków. Skontrolowano 10 % wydanych decyzji o najwyższej wartości. Ustalono, że na fakturach VAT umieszczono adnotację o treści: *przyjęto w dniu...do zwrotu części podatku akcyzowego*, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego⁶. Decyzje zawierają pouczenie o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Wójta Gminy w Dąbiu. W badanej próbie nie stwierdzono wykonania decyzji przed upływem terminu do wniesienia odwołania. Ustalono, że dotacja została wykorzystana zgodnie z treścią ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, gminie przysługiwały na realizację zadania koszty ustalenia i wypłacenia zwrotu podatku producentowi rolnemu w wysokości 2 % łącznej kwoty wypłaconej dotacji. Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 3 162,92 zł (158 146,33 zł x 2 %). Skontrolowano 100 % kosztów obsługi. Środki zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych oraz tonera. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo zaksięgowana. Zastosowano prawidłową klasyfikację budżetową.

Przyznana dotacja w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w wysokości 58 900,00 zł, została wykorzystana na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz zakup materiałów i wyposażenia, jak również opłacono koszty licencji programów komputerowych. Dotację wykorzystano w całości, zgodnie z przeznaczeniem. Zastosowana klasyfikacja budżetowa była prawidłowa.

Przyznana dotacja w dziale 752 – Obrona narodowa, rozdziale 75212 – Pozostałe wydatki obronne w wysokości 400,00 zł, została wykorzystana na zakup materiałów szkoleniowych oraz wynagrodzenie dla szkolącego. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Zastosowana klasyfikacja budżetowa była prawidłowa.

⁶ Ustawa z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379).

W dziale 852 – Pomoc społeczna, przyznano dotację – na wypłatę i obsługę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212), na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne (rozdział 85213) – zadanie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu. Wydatki zostały prawidłowo zaksięgowane, zaklasyfikowane i terminowo zrealizowane.

Przysługujące dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu koszty obsługi świadczeń rodzinnych stanowiące 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynoszące 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zostały wyliczone prawidłowo.

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych pokryte dotacją z budżetu państwa wynoszą 3 % , zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁷ otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej jednak niż 6 000,00 zł rocznie dla organu właściwego. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w trakcie roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi przysługujących gminie.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁸, koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Skarbnik Gminy wyjaśniła że środki z dotacji od Wojewody Lubuskiego wpływają na rachunek dochodów budżetu Gminy i są przekazywane na rachunek Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu na bieżąco z uwzględnieniem planowanych terminów wypłaty świadczeń.

Wysokość otrzymanej dotacji w rozdziałach 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego i w rozdziale 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej wyniosła 1 679 555,00 zł. Wysokość przekazanej OPS dotacji wyniosła 1 679 555,00 zł. Skontrolowano terminowość przekazywania środków do OPS na zadania zlecone. Ustalono, że środki były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS w Dąbiu.

⁷ Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7, ze zm.

W 2011 roku na realizację zadań zleconych Urząd Gminy w Dąbiu otrzymał dotacje w wysokości 1 907 373,43 zł , w tym: dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo, dział 750 - Administracja publiczna, dział 752 - Obrona narodowa, dział 852 - Pomoc społeczna.

Dotacja niewykorzystana w 2011 roku na łączną kwotę 1 762,45 zł dotyczyła działu 010, rozdziału 01095 – Pozostała działalność w kwocie 9,18 zł, działu 852, rozdziału 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie 1500,39 zł, rozdziału 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane przez osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej⁹ w kwocie 152,88 zł oraz rozdziału 85295 - Pozostała działalność w kwocie 100,00 zł. Dotacja została zwrócona na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 30 grudnia 2011 r.

W toku kontroli stwierdzono, że niewykorzystane dotacje otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, zwrócono na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie, zgodnie z art. 168 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Powołany przepis stanowi, że dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu państwa do dnia 31 stycznia następnego roku.

W 2011 roku gmina uzyskała dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. Z tego tytułu sporządzane były kwartalne sprawozdania Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Sprawozdanie Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 roku zostało sporządzone i przesłane do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim dnia 02 lutego 2012 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 03 lutego 2010 r., w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰. Z załącznika Nr 44 rozporządzenia wynika, że sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ (za 4 kwartały) zarządy jednostek samorządu terytorialnego przekazują dysponentom głównym przekazującym dotacje oraz regionalnym izbom obrachunkowym (do wiadomości) w terminie, nie później niż do dnia 10 lutego po upływie okresu sprawozdawczego.

⁹ Klasyfikacja budżetowa zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, ze zm.).

¹⁰ Dz. U. Nr 20, poz. 103, ze zm.

W toku kontroli stwierdzono, że dochody budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej, odsetek od wyegzekwowanych przez komorników świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych były przekazywane do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, zgodnie z art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który stanowi, że terminami do przekazywania uzyskanych dochodów budżetu państwa według stanu środków na dzień 10 i 20 są odpowiednio dni do 15 i 25 danego miesiąca, a pobrane dochody budżetu państwa do dnia 31 grudnia i nieprzekazane w powyższych terminach, należy przekazać w terminie do dnia 8 stycznia, roku następującego po roku budżetowym.

Skontrolowano zaległości pod kątem prowadzenia działań windykacyjnych. W dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziale 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zaległości wyniosły 827 888,15 zł. Kontroli poddano 10 największych dłużników w funduszu alimentacyjnym zalegających na dzień 31 grudnia 2011 r. na kwoty powyżej 10 000,00 zł należności głównej. Skontrolowana kwota należności wynosi ogółem 204 852,01 zł, co stanowi 24,74 % zaległości w rozdziale 85212. Obowiązek prowadzenia działań windykacyjnych wynika z ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹¹. Odnośnie skontrolowanych dłużników stwierdzono zaniedbania w prowadzonych działaniach windykacyjnych:

- nie przeprowadzono wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami,
- nie odebrano od dłużników oświadczeń majątkowych,
- nie zobowiązano żadnego dłużnika do zarejestrowania w urzędzie pracy,
- nie wysłano ani jednej informacji do urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
- nie skierowano żadnego wniosku o ściganie w trybie art. 209 § 1 Kodeksu karnego,
- nie skierowano żadnego wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika,
- nie wysłano żadnego upomnienia do dłużników,
- nie wystawiono żadnego tytułu wykonawczego.

Do końca roku komornicy nie wyegzekwowali żadnych środków od dłużników alimentacyjnych objętych kontrolą.

Jak wyjaśniła Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej *osobą odpowiedzialną za podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz o przekazywaniu do biura informacji gospodarczej informacji*

¹¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego był referent w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Jako przyczynę stwierdzonych zaniedbań referent Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbiu podała, *iż nie podejmowała wszystkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, tj. przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych, odebrania oświadczeń majątkowych, wystąpienia do urzędu pracy o aktywizację zawodową i zgłoszenie wniosków do prokuratury o ściganie w trybie art. 209 § 1 Kodeksu karnego z powodu nadmiernie obciążonego obowiązkami stanowiska, jakie zajmuje.*

Decyzje dla dłużników alimentacyjnych o zwrocie należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami wystawiane były przez referenta Ośrodka Pomocy Społecznej. Ustalono, że referent nie posiada pisemnego upoważnienia Wójta Gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego – stosownie do zapisów art. 8a, 8b i 8c ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Jak wyjaśniła Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, przyczyną *braku upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz upoważnienia do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego było przeoczenie.*

W trakcie kontroli, w dniu 23 lutego 2012 r. wydano referentowi w Ośrodku Pomocy Społecznej upoważnienia:

1. Nr 1/2012 z dnia 23 lutego 2012 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w tych sprawach.
2. Nr 2/2012 z dnia 23 lutego 2012 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy, niż 6 miesięcy.

Ustalono, że w jednostce kontrolowanej zakresy czynności osób zajmujących się zadaniami z zakresu administracji rządowej nie są ustalone w sposób odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nim związanego.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹² oraz § 23 ust. 3 zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę zalecam:

1. Niezwłocznie podjąć działania windykacyjne wobec dłużników alimentacyjnych.
2. Zwiększyć nadzór nad pracownikami realizującymi zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
3. Uzupełnić pracownikom zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, celem ustalenia osób odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z Komunikatem Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹³, w związku z art. 68 i 69 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.¹⁴

Na podstawie art. 46 ust.3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę przekazać w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informację o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

¹³ Dz. U. MF Nr 15, poz.84.

¹⁴Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.